Результати проведення внутрішнього аудиту в Національній академії статистики, обліку та аудиту

Проведеним аудиторським дослідженням стану діяльності Національної академії статистики, обліку та аудиту (далі – НАСОА або Академія) у частині здійснення договірної роботи, оформлення й ведення первинної та звітної документації при організації та виконанні господарських робіт, пов'язаних із проведенням капітальних ремонтів приміщень, що використовуються в освітньому процесі, за період із 01 січня 2023 року до 31 грудня 2025 року засвідчено, що зазначена робота організована та здійснюється.

У 2023–2024 роках під час ракетних обстрілів були пошкоджені навчальний корпус та гуртожиток НАСОА.

Оскільки Академія в межах, визначених законами, та відповідно до свого Статуту має право здійснювати реконструкцію й проводити капітальний та поточний ремонти основних фондів, то протягом 2023–2024 років нею проведено низку поточних і капітальних ремонтів приміщень, що використовуються в освітньому процесі.

Роботи та послуги з розроблення проєктно-кошторисної документації, безпосереднього проведення капітальних та поточних ремонтів, пов'язаних із відновленням пошкоджених об'єктів нерухомого майна Академії, виконанням технічного нагляду здійснювались відповідно до укладених договорів.

Згідно з умовами низки договорів підрядниками було демонтовано металопластикові вікна, дверні металопластикові блоки, каркас навісу над головним входом Академії тощо.

Відповідно до вимог пункту 23 Порядку списання об'єктів державної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.11.2007 № 1314, усі вузли, деталі, матеріали та агрегати розібраного та демонтованого обладнання, придатні для ремонту іншого обладнання чи для подальшого використання, а також матеріали, отримані в результаті списання майна, повинні оприбутковуватися з відображенням на рахунках бухгалтерського обліку запасів. Отримані в результаті списання майна основні засоби мають оприбутковуватися з відображенням на рахунках бухгалтерського обліку основних засобів.

Непридатні для використання вузли, деталі, матеріали та агрегати оприбутковуються як вторинна сировина (металобрухт тощо).

Проте вилучені предмети, конструкції та матеріали, отримані після здійснення робіт із демонтажу пошкодженого майна, для відображення їх у бухгалтерському обліку згідно з вимогами Національних стандартів Академією не оцінювались і відповідно не оприбутковувались.

Договори щодо утилізації пошкодженого та демонтованого майна не укладались, а його вивіз відбувався власними силами.

Академія забезпечила здійснення технічного нагляду, тобто контролю за якістю та обсягами робіт із капітального ремонту об'єктів НАСОА, проведених за рахунок бюджетних коштів. Натомість технічний нагляд робіт із капітального

ремонту, що були здійснені за договорами, укладеними упродовж 2023–2024 років та оплаченими за рахунок власних коштів, не проводився.

Академія не доручала, а автор проєкту не приймав на себе зобов'язань щодо здійснення авторського нагляду по об'єкту капітального ремонту. І, як наслідок, роботи з авторського нагляду не здійснювались, вартість їх не визначалась і відповідно НАСОА не оплачувались.

Бухгалтерською службою (бухгалтерією) у довільній формі в електронній формі ведеться реєстр договорів, пов'язаних із проведенням капітальних ремонтів приміщень, що використовуються в освітньому процесі.

Натомість внутрішній документ, а саме книга (або журнал) реєстрації договорів, призначена для обліку угод та договорів, укладених установою, що містить інформацію про порядковий номер, реєстраційний номер договору, дату реєстрації договору, найменування контрагента та код його ЄДРПОУ, предмет договору, ціну договору, термін дії договору тощо, в НАСОА не формалізовано. А це може призвести до обмеженого й формального здійснення контролю за обліком укладених договорів та їх виконанням у визначені строки.

Положення про договірну роботу в НАСОА не розроблено.

Відсутність внутрішнього документа, який визначає загальні засади організації договірної роботи, механізм взаємодії структурних підрозділів при розробленні, укладанні та виконанні договорів, а також під час реалізації економічних засад здійснення закупівель товарів, робіт і послуг як за бюджетні, так і за власні кошти, а також публічних закупівель, і формалізує основні складові цієї роботи (процесу) може призвести до виникнення відхилень та не забезпечує ефективне ведення договірної роботи в Академії.

Облік власних і бюджетних коштів здійснюється відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій та Інструкції про його застосування, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291.

Оскільки Академія має статус отримувача державних (бюджетних) коштів, то при здійсненні бухгалтерського обліку з їх отримання та використання необхідно застосовувати План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, а також Порядок його застосування та Типову кореспонденцію субрахунків бухгалтерського обліку для відображення операцій з активами, капіталом та зобов'язаннями розпорядниками бюджетних коштів та державними цільовими фондами, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2015 № 1219 (зі змінами).

Бухгалтерська служба здійснює свою діяльність згідно з Положенням про бухгалтерію Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Проте зазначене положення потребує вдосконалення, оскільки в ньому визначено низку посадових обов'язків працівників бухгалтерії. Натомість ця інформація має бути відображена в окремих внутрішніх документах, а саме в посадових інструкціях працівників цього підрозділу.

Посадова інструкція має визначати як завдання та обов’язки за кожною посадою підрозділу, так і містити інформацію щодо прав, відповідальності, кваліфікаційних вимог та взаємовідносин за посадою. Крім того, з посадовою інструкцією ознайомлюється працівник під підпис.

Наявність посадових інструкцій передбачена та регламентується статтею 29 Кодексу законів про працю України та низкою інших нормативно-правових актів. І хоча Положення про бухгалтерію містить перелік посадових обов’язків працівників бухгалтерії, проте відповідне оформлення посадових інструкцій працівників бухгалтерії не здійснено. Не забезпечено розроблення, затвердження та підписання таких організаційних документів і для працівників відділу адміністративно-господарського забезпечення.

У НАСОА розроблено й затверджено керівником установи внутрішній документ, спрямований на забезпечення організації та проведення процедури закупівель, і призначено уповноважену особу, відповідальну за забезпечення закупівельної діяльності Академії, яка успішно підтвердила рівень володіння необхідними (базовими) знаннями у сфері публічних закупівель.

Переважна більшість закупівель здійснювалася шляхом укладення договорів без використання електронної системи закупівель відповідно до Особливостей, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 "Про затвердження Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України "Про публічні закупівлі", на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування" (у редакціях, чинних на дату здійснення кожної окремої закупівлі). Лише закупівля "Капітальний ремонт навчального корпусу № 1 Національної академії статистики, обліку та аудиту, який зазнав руйнувань внаслідок ворожої агресії російської федерації за адресою: вул. Підгірна, 1 у м. Києві" проведена шляхом відкритих торгів з особливостями.